

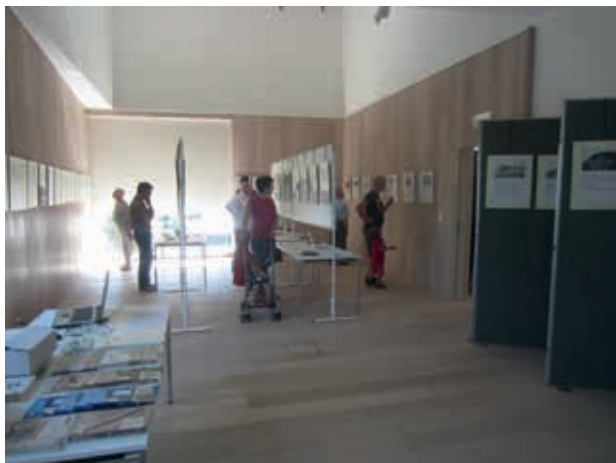
Activiteit in de kijker

Iedere maand plaatst Heemkunde Vlaanderen een originele heemkundige activiteit 'in de kijker'. Deze activiteit krijgt aandacht op de website, in de elektronische nieuwsbrief en in Bladwijzer. Ook een activiteit van jouw vereniging kan in de kijker komen! We zijn op zoek naar activiteiten die origineel of vernieuwend zijn, of een voorbeeldfunctie kunnen hebben voor andere organisaties. Voldoet jouw activiteit aan die criteria? Stuur dan een verslag en een aantal foto's naar consulenten@heemkunde-vlaanderen.be, en wie weet staat jouw activiteit volgende maand op onze website.

Herbergen en bierviltjes

De heemkundige kring De Oost-Oudburg uit Destelbergen en het Documentatiecentrum voor Streekgeschiedenis dr. Maurits Gyseling organiseerden in het gemeentelijk museum van Destelbergen een tentoonstelling over de geschiedenis van de herbergen in de verschillende dorpskernen van Destelbergen. Daarvoor ontwierpen ze originele bierkaartjes die verdeeld werden in de cafés.

'Door de grote respons hebben we zowat de helft van de tentoonstelling kunnen samenstellen uit mondelinge bronnen', vertelt organisator Louis Gevaert. 'Dat heeft zijn voor- en nadelen. We hadden zeer veel bronnen maar het was niet altijd duidelijk welke informatie dan correct was.'

'We noteerden wat caféklanten vertelden, wat de cafébaas nog wist, wat er in de krant stond en wat hier en daar verteld werd. Die bundeling van café- en krantenpraat hebben we dan proberen te koppelen aan de schaarse objectieve gegevens.'

Wie wat ouder is, heeft de tijd nog meegemaakt waarin men de herbergen in een dorp niet op een hand kon tellen. Arbeiders die na een lange dagtaak in groep huiswaarts keerden, maakten graag gebruik van deze cafés om hun dorst te lessen.

'In de loop der jaren ging men echter steeds vaker alleen met de wagen naar huis en kwam er ook thuis meer comfort. Een koelkast, radio, televisietoestel en een computer raakten bij steeds meer gezinnen ingeburgerd. Daarnaast werden de cafébazen steeds meer regels opgelegd voor de uitbating.' Wat me het meest verbaasd heeft, is de grote inspanningen van de vrouwen die het café openhielden. Zij combineerden het café vaak met een kruidenierswinkeltje, brachten kinderen groot en

zorgden tegelijk ook voor het huishouden. En toch sprak men van de man als cafébaas.’

Door de samenwerking met de gemeente was het mogelijk om de tentoonstelling zowel in Heusden, Destelbergen en Beervelde te organiseren. De tentoonstelling werd ook aangeboden in het rusthuis van Heusden en de wijk Eenbeekeinde (vlakbij Gent) vroeg om de cafés van hun wijk tentoon te stellen tijdens het jubileum van een garage.

‘De inwoners van het rusthuis waren grotendeels in hun nopjes over de tentoonstelling. Het personeel was heel tevreden omdat de dagelijkse sleur een week lang werd doorbroken. De dagelijkse klachten werden vervangen door verhalen over vroeger.’
 ‘De drie speciaal ontworpen bierkaartjes hebben zeker hun effect gehad. De bezoekers hadden duidelijk al nagedacht over het onderwerp voor ze de tentoonstelling bezochten. Hierdoor konden ze snel veel bijkomende inlichtingen geven.’

In totaal brachten zo’n 2.500 mensen een bezoek aan de tentoonstelling en werd door het initiatief nog door 130 mensen bijkomende informatie geleverd.

Kwartetten met Affligems erfgoed

De heemkundige kring Belledaal uit Affligem lanceerde een nieuw kaartspel over het Affligemse erfgoed. Het spel bevat 36 kaarten met erfgoed en toeristische bezienswaardigheden uit de drie deelgemeenten van Affligem.

‘Zoals in onze statuten voorzien, willen we met dit kaartspel ons erfgoed meer toegankelijk maken voor iedereen’, zegt Mia Kerstens, bestuurslid van Belledaal. ‘We denken dan zowel aan nieuwe inwoners, als aan jonge gezinnen, scholen, jeugdbewegingen.’

Het kaartspel kan op twee manieren gespeeld worden, ofwel zoals de klassieke kaartspellen, ofwel met een extra moeilijkheidsgraad: vooraleer je tegenspeler de kaart ontvangt, dient hij/zij eerst nog een bijkomende vraag te beantwoorden. Het kaartspel bestaat uit negen reeksen van telkens vier kaarten. De kaarten zijn verdeeld over negen verschillende thema’s: historische gebouwen, de abdij, straatmonumenten, volksdevotie, natuur-

kracht, religieus erfgoed, oorlogsmonumenten, architectuur en het Affligembier.

‘Ik koos de onderwerpen voor de kaarten, terwijl de bijhorende teksten werden samengesteld door mede-bestuurslid Wilbert de Leyn. We hebben getracht om iedere deelgemeente gelijkwaardig aan bod te laten komen. Dat was niet altijd zo vanzelfsprekend, maar we hopen dat we hier toch in geslaagd zijn.’

‘We zijn bijzonder fier dat we ons Affligems kwartet spel nu eindelijk konden voorstellen, want eigenlijk was het idee al twee jaar aan het rijpen. Dat het

zo lang heeft geduurd, lag eigenlijk vooral aan het feit dat het vrij moeilijk was om sponsors te vinden voor dit heemkundig project.’

‘Met de hulp van Heemkunde Vlaanderen konden wij voor het project een subsidiedossier samenstellen, dat werd ingediend bij Cera Foundation. Wegens het belang van het project, namelijk het laagdrempelig toegankelijk maken van de schoonheid van een gemeente op het Vlaamse platteland, koos de stichting ons kwartet uit als een van de projecten die zij steunt in het kader van haar doelstellingen.’ Steun voor het project kwam er ook van het ge-

De abdij Affligem B1

De Sint-Pieter- en Paulusabdij 1:

- is een augustijnenabdij
- is een trappistenabdij
- is een benedictijnenabdij

Affligem

Oorlogsmonumenten G4

De 'Commonwealth' graven aan de kerk van Teralfene:

- zijn van twee Britse militairen van WO-II
- zijn van twee Amerikaanse militairen van WO-II
- zijn van een Britse en een Amerikaanse militair van WO-II

Affligem

Historische gebouwen A1

Het landhuis 't Sluis was:

- eigendom van de parochie Hekelgem
- eigendom van de abdij Affligem
- eigendom van de heren van Essene

Affligem

Architecturaal erfgoed I3

Het molenaarshuis van de Nieuwe Molen in Hekelgem:

- was de woning van burgemeester de Doncker van Hekelgem
- was de woning van André de Vis
- was de woning van molenaar Leurs

Affligem

Het Affligembier H4

Het Patersvat van Affligem:

- is een abdijbier gebrouwen met donkere mout
- is een abdijbier gebrouwen met extra-hop
- is een abdijbier gebrouwen met gruten in plaats van hop

Affligem

meentebestuur van Affligem. ‘Michel Verdoodt, huisfotograaf van onze gemeente, ging ruim een jaar lang op stap om aan de hand van onze gegevens de juiste foto’s te nemen. Hij maakte unieke beelden die de schoonheid en de historische waarde van die pareltjes tot hun recht laten komen. Bij het thema natuurkracht bijvoorbeeld, staan op de vier kaarten respectievelijk de Oude Molen in Hekelgem, de watermolen in Essene, de sluis op de Dender in Terafene en het hopveld aan de abdij in Hekelgem.’

Ook de Affligem Brouwerij Alken-Maes, die al jaren de verschillende Affligem-bieren brouwt in Opwijk, steunde het initiatief van het Affligemkwartet om de naambekendheid van haar bieren te ondersteunen. ‘Zonder deze steun zou het project voor een kleine kring als de onze onmogelijk geweest zijn.’

Ten slotte werd ook samenwerkt met de plaatselijke werkgroep ‘Trage Wegen’. Langs een speciaal traject kunnen wandelaars kennismaken met diverse van de uitgekozen onderwerpen. Deze wandelingen werden in het najaar ingelopen tijdens de ‘Dag van de Trage Wegen’.

‘We hopen nu dat het Affligem-kwartet bij velen, uit Affligem zelf en uit andere gemeenten van dichtbij en veraf, heel bekend zal worden. Op die manier kan de historische en artistieke rijkdom van Affligem uitstralen tot ver over de gemeentegrenzen. Want is onbekend nog altijd niet onbemind? We kregen ondertussen zelfs al een bestelling vanuit Tilburg in Nederland.’

Het kwartet spel kan besteld worden bij heemkundige kring Belledaal, secretariaat: Aarhulst 53, 1790 Affligem, www.belledaal.be.